

Kính thưa Thầy và các Thầy Cô!

Chúng con xin phép chia sẻ một số nội dung chính mà chúng con ghi chép trong bài Thầy Vọng Tây giảng từ 4h50' đến 6h00', sáng Chủ nhật, ngày 03/09/2023

PHÁP SƯ TỊNH KHÔNG GIA NGÔN LỤC

Phần 3 Chương 3

NÓI VỀ CÁCH GIỮ TÂM

(BÀI SÁU)

Hòa Thượng nói: *“Người xưa được tiếp nhận nền giáo dục tốt hơn người ngày nay, phần lớn người xưa đều được tiếp nhận giáo dục chuẩn mực đạo đức từ nhỏ. Người ngày nay không tiếp nhận thậm chí nhiều người bài xích giáo dục chuẩn mực đạo đức của người xưa. Người ngày nay cho rằng ý niệm “tự tư tự lợi”, “tôn người lợi mình” là đúng, người có ý niệm này thì họ sẽ có được một chút lợi ích nhỏ nhưng sau này họ chắc chắn sẽ đọa lạc. Phật pháp gọi họ là “Kẻ đáng thương!”. Người không có trí tuệ thì họ mới làm những việc dại khờ như vậy!”.*

Hòa Thượng bôn ba nhiều nơi trên thế giới, Ngài nhìn thấy đây là thực trạng đang diễn ra khắp nơi trên thế giới. Hòa Thượng từng nói, ở những nơi tỷ lệ ly hôn cao hơn 50%, tình hình xã hội nơi đó rất bất ổn. Nếu con cái thiếu đi sự dạy dỗ của Cha hoặc Mẹ, hoặc thậm chí không biết mặt Cha Mẹ thì chúng sẽ không có sự phát triển đầy đủ về mặt nhận thức. Trong xã hội hiện đại, đời sống vật chất càng lên cao thì đời sống tinh thần ngày càng xuống thấp, người ngày nay không còn xem trọng luân lý đạo đức. Khoa học kỹ thuật, đời sống vật chất phải phát triển dựa trên nền tảng luân lý đạo đức, nếu con người chỉ chạy theo đời sống vật chất mà sống không có đạo nghĩa thì đời sống đó không còn là đời sống của con người.

Người thế gian luôn “*tự tư tự lợi*” nhưng họ lại muốn được sống trong môi trường có đạo nghĩa, có chuẩn mực đạo đức, muốn người khác đối xử tử tế với mình. Ngày trước, khi tôi đi trên xe taxi ở Hà Nội, người lái xe nói, trong miền Nam khi tắc đường thì xe cộ vẫn xếp hàng theo đúng trật tự để di chuyển, ở miền Bắc, mọi người luôn chen lấn nhau, nhiều người đi lên cả lề đường. Tôi hỏi người lái xe, vì sao anh không xếp hàng di chuyển ngay ngắn thì anh nói, nếu anh nhường đường thì mọi người sẽ vẫn tiếp tục chen lấn và anh sẽ không thể đi được. Một lần, khi tôi đi giảng ở Đông Anh, anh lái xe nói với tôi, khi anh di chuyển trên đường, anh muốn đi nhanh nên anh không bao giờ chủ động nhường đường cho các xe khác. Đây là ý niệm cạnh tranh, ý niệm “*tự tư tự lợi*”, chỉ vì mình, không vì người.

Khi tôi lái xe, nếu bên kia đang tắc thì tôi sẽ chủ động nhường đường, nếu tôi nhìn thấy có người muốn qua đường thì tôi ra hiệu để họ đi trước. Tôi có ý niệm này

vì tôi muốn tất cả những người tham gia giao thông trên cả hai trục đường có được lợi ích. Hôm trước, trên báo đăng tin, khi một người shipper thấy giao thông tắc nghẽn, anh đã dừng xe lại để giúp điều tiết xe cộ, một lúc sau thì giao thông được thông suốt. Một người không cần có bằng cấp cao nhưng họ có tình nghĩa, đạo nghĩa thì họ sẽ biết bổn phận của mình cần phải làm gì. Nếu một người có học vị nhưng họ chỉ “*tự tư tự lợi*”, “*tôn người lợi mình*” thì họ sẽ luôn cạnh tranh, đấu tranh với người. Chúng ta có ý niệm “*tự tư tự lợi*”, chúng ta “*tôn người lợi mình*” thì chúng ta sẽ gặp những người còn có ý niệm “*tự tư tự lợi*”, ý niệm “*tôn người lợi mình*” nhiều hơn chúng ta.

Hòa Thượng nhắc: “***Chúng ta phải bỏ đi ý niệm “tự tư tự lợi”, ý niệm “tôn người lợi mình”***”. Chúng ta có ý niệm “*lợi mình hại người*” thì chúng ta sẽ gặp những người khác có ý niệm này còn nặng hơn chúng ta. Hiện tại, những người trồng rau không dám ăn rau do chính mình trồng vì họ luôn xịt rất nhiều loại thuốc lên rau. Nhiều người để riêng một góc vườn trồng rau để gia đình họ ăn, rau đó sẽ không bị phun các loại thuốc trừ sâu, các loại thuốc làm rau bóng đẹp. Ngày nay, có những loại thuốc kích thích, khi người nông dân hái quả xuống, các loại quả được phun thuốc kích thích này thì chúng vẫn tiếp tục lớn. Họ không dám ăn những sản phẩm do họ đã xịt thuốc nhưng họ vẫn phải ăn sản phẩm do người người khác trồng. Đây chính là mọi người đang hại lẫn nhau, người xưa gọi đây là: “*đồng quy ư tận*”, tất cả sẽ cùng đi vào chỗ chết.

Trước đây, có những người thu mua lá của cây hồng dẫn đến sản lượng quả hồng sụt giảm nghiêm trọng. Gần đây, nhiều người kích điện giun đất để bán, họ không biết rằng những việc này ảnh hưởng nghiêm trọng đến chất lượng của đất trong rất nhiều năm sau. Nhiều người thường kích điện các loài cá ở dưới sông, đây gọi là tận diệt vì họ giết hại tất cả các loài thủy sinh. Ở nước ngoài, người câu cá phải dùng một chiếc thước để đo chiều dài cá, nếu cá chưa đủ kích thước thì họ sẽ phải thả cá về môi trường tự nhiên. Hiện tại, báo chí đang hết sức phản đối việc phóng sanh chim, nguyên nhân một phần là do nhiều người bẫy chim bằng cách dùng keo, họ bắt đài có tiếng chim để thu hút chim bay về, khi chân chim dính vào miếng keo thì chân của chim đã bị tổn thương nghiêm trọng. Chúng ta nhìn thấy chúng sanh cần cứu giúp thì chúng ta cứu, chúng ta không nên làm định kỳ hay thậm chí là chúng ta không nên biểu diễn phóng sanh. Nhiều người tổ chức đại lễ phóng sanh, phía trên có vài trăm người tham gia phóng sanh nhưng phía dưới cũng có hàng trăm người đang chờ để bắt cá. Khi tôi về miền Tây tổ chức ngày “*Lễ vía Phật A Di Đà*”, chúng tôi đi phóng sanh nhưng chúng tôi không để mọi người biết, chúng tôi ra ngoài sông nếu có ghe cá nào thì chúng tôi mua. Hiện tại, tôi không phóng sanh nữa, tôi dành thời gian làm những việc thiết thực hơn.

Hòa Thượng nói: “***Người xưa may mắn được giáo dục, được huấn tập đạo đức từ gia đình hay thậm chí được nhận sự giáo dục từ xã hội***”. Ngày trước, khi một đứa trẻ phạm lỗi ở ngoài đường, người lớn nhìn thấy thì họ sẽ nhắc nhở. Ngày nay, nếu chúng ta nhắc con người khác thì chúng ta có thể bị mắng. Mấy năm trước, trên báo

có đăng trường hợp, một người mẹ đến trường đánh cô giáo đến mức khiến cô sảy thai, lý do là vì con của họ chơi xích đu ở trường không cẩn thận nên bị ngã sung chân. Đây là một hành động côn đồ, “*tự tư tự lợi*” chỉ nghĩ đến con của mình. Một gia đình, một xã hội mà có những người “*tự tư tự lợi*” như vậy thì gia đình, xã hội đó sẽ ra sao?

Hòa Thượng nói: “***Phàm phu không làm những việc lợi ích chúng sanh, chỉ nghĩ đến lợi ích của chính mình, ý niệm đầu tiên của phàm phu luôn là ý niệm chính mình phải được lợi. Phật Bồ Tát luôn nghĩ đến lợi ích cho chúng sanh, dù phải hy sinh chính mình cho chúng sanh thì các Ngài cũng hoan hỷ!***”. Ở thế gian, giữa người và người luôn có sự cạnh tranh, nếu họ thích thì họ cho chúng ta chút “*danh vọng lợi dưỡng*” nhưng nếu họ không thích thì họ sẽ lấy lại.

Hòa Thượng nói: “***Phật Bồ Tát luôn hoan hỷ, vui vẻ phát đại tâm giúp chúng sanh có được lợi ích chân thật. Đây là chỗ khác biệt giữa Phật Bồ Tát và chúng sanh. Chúng ta học Phật thì chúng ta nhất định phải thật làm, nếu chúng ta gặp việc lợi ích chúng sanh mà chúng ta nghĩ việc này có lợi cho mình không, việc này có gây thiệt hại cho mình không thì chúng ta vẫn là đang mê hoặc!***”. Chúng ta có ý niệm tư lợi thì việc làm của chúng ta sẽ bị chậm chễ, chúng sanh sẽ mất cơ hội có được lợi ích, mất đi cơ hội được học tập. Nếu một khu vực không có trường học giáo dục chuẩn mực đạo đức thì một năm trôi qua, ba năm trôi qua, rất nhiều đứa trẻ đã bỏ lỡ cơ hội vàng để được giáo dục. Nhiều người chuẩn bị, lập kế hoạch trừ bị để làm một việc trong 5 năm, 10 năm vậy thì rất nhiều chúng sanh không có cơ hội được lợi ích.

Ở đây, vườn rau thủy canh của tôi vừa lắp đặt thêm một tầng, diện tích trồng rau đã tăng lên gấp đôi, diện tích trồng rau hiện nay là khoảng 50m², các loại cây đều lớn rất nhanh, tôi đang nghĩ đến tặng rau dân cho mọi người. Các vườn rau của chúng ta vẫn đều đặn cắt để mang tặng, chúng ta tích cực làm nên nhiều nơi đã có rau sạch. Nơi nào sẵn sàng hiến đất để làm vườn rau thì chúng ta sẽ tiếp tục làm, đây chỉ là một mảng nhỏ trong rất nhiều mảng chúng ta đang làm.

Chúng ta phản tỉnh xem, chúng ta đang chân thật nỗ lực làm vì lợi ích chúng sanh hay chúng ta chỉ đang “*tự tư tự lợi*”? Nhiều người học Phật chỉ để được sự bảo hộ bình an, cuộc sống họ đầy đủ về vật chất rồi nên họ muốn có thêm sự bảo hộ về mặt tinh thần. Có người nói với tôi, họ mua một bộ tượng Phật mấy trăm triệu để trong nhà, đây chỉ là việc làm để họ thoả mãn “*tự tư tự lợi*”. Hòa Thượng được tặng một bức tượng cổ quý giá nhưng Ngài tặng lại bức tượng đó cho cư sĩ Lâm, Ngài chụp lại bức ảnh pho tượng và in ảnh ra để mang theo. Hòa Thượng nói: “***Bức hình tượng Phật của tôi không đáng giá 1 đồng nên không ai muốn lấy trộm!***”. Ngày trước, tôi được tặng một xâu chuỗi bằng đá cẩm thạch nhưng sau đó tôi chia nhỏ ra để tặng lại cho mọi người. Chúng ta học Phật là để làm Phật, nếu chúng ta học Phật chỉ để được bảo hộ bình an thì chúng ta đã làm sai tinh thần của nhà Phật.

Hòa Thượng nói: **“Người học Phật không nỗ lực làm việc lợi ích chúng sanh là vì hai nguyên nhân, nguyên nhân thứ nhất là thiện căn, phước đức của chúng ta chưa đủ, nguyên nhân thứ hai là ngoại duyên chưa đủ. “Ngoại duyên” là cơ hội để chúng ta nghe Kinh, nghe pháp. Nếu có người thường giảng cho chúng ta nghe thì lâu ngày, dài tháng trong bất tri bất giác chúng ta sẽ huân tập được Phật chủng, thiện căn. “Phật chủng” chính là chủng tử của giác ngộ. Chúng ta có chủng tử này nhiều thì chúng ta sẽ sản sinh ra sức mạnh, khi chúng ta gặp cơ hội thì chúng ta sẽ nắm lấy cơ hội mà chúng ta không dần dà, do dự”.** “Thiện căn” là tâm, nguyện, hạnh của Phật. Tôi muốn tri ân Hòa Thượng nên tôi thấy mình phải ngày ngày thay đổi tự làm mới. Nếu mọi người không nhờ tôi mở Zoom thì tôi cũng đã tự học 1200 đề tài, hơn 400 đề tài đầu tôi không mở Zoom. Tôi đã học xong 1200 đề tài không trễ một phút mặc dù tôi phải di chuyển rất nhiều. Để làm được điều này, tôi đã phải hạn chế đến mức thấp nhất việc ăn, ngủ của mình. Chúng ta quen ở nơi **“chấn ám đệm êm”** thì chúng ta sẽ rất khó thích nghi với hoàn cảnh. Nhiều người, ý niệm đầu tiên là ý niệm lợi ích chúng sanh nhưng ý niệm thứ hai đã là ý niệm nghĩ đến lợi ích của mình.

Hòa Thượng nói: **“Chúng ta làm bất cứ việc gì thì chúng ta cũng phải giữ tâm thanh tịnh”.** Chúng ta làm nhưng chúng ta dính mắc vào đó thì chúng ta đã hại chính mình. Khi chúng ta làm xong một việc thì chúng ta cũng đã quên việc đó. Hòa Thượng nói: **“Việc tốt cần làm, nên làm, không công không đức”.** Khi chúng ta không nghĩ đến phước báu thì trong trí tuệ của chúng ta sẽ lưu xuất ra rất nhiều việc để chúng ta làm. Ngài Lục Tổ Huệ Năng đã nói: **“Nào ngờ tự tánh năng sanh vạn pháp”.** Năng lực của tự tánh là vô lượng, vô biên, không cùng tận. Người thế gian nói, những nhà khoa học xuất sắc nhất cũng mới dùng đến khoảng 15% năng lực của não bộ. Năng lực của chúng ta bị chướng ngại vì chúng ta còn ý niệm tư lợi, chúng ta sợ mệt, sợ lỗ, sợ thiệt thòi.

Hòa Thượng nói: **“Cư sĩ Bàng, thời Đường đã nói: “Nhiều việc không bằng ít việc, ít việc không bằng không việc gì!”.** Chúng ta làm nhiều việc mà tâm chúng ta nhiều phiền não thì chúng ta không nên làm. Chúng ta làm nhiều việc mà chúng ta dính mắc vào **“danh vọng lợi dưỡng”** thì chúng ta sẽ phiền não. Những người ở nông thôn, họ có ít cơ hội tiếp xúc với **“danh vọng lợi dưỡng”** nên khả năng bị đọa lạc của họ ít, người càng tiếp xúc nhiều với **“danh vọng lợi dưỡng”** thì họ càng dễ đọa lạc.

Nam Mô A Di Đà Phật

Chúng con xin tùy hỷ công đức của Thầy và tất cả các Thầy Cô!

Nội dung chúng con ghi chép lời giảng của Thầy có thể còn sai lầm và thiếu sót. Kính mong Thầy và các Thầy Cô lượng thứ, chỉ bảo và đóng góp ý kiến để tài liệu học tập mang lại lợi ích cho mọi người!

